

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	67	26.02.2024	17	
Kaupunginvaltuusto	37	11.03.2024	11	

6463-2023 (00 01 02, 01 01 00, 11 02 07)

Vastaus valtuutettu Janika Takatalon ym. aloitteeseen: Kunnaneläinlääkäri Turkuun-aloitteen mukainen selvitys

Tiivistelmä: -

Kh § 67

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus, luvat ja valvonta, ympäristöterveyden vastuualue, valvontajohtaja Leena Salmelainen ja vs. ympäristöterveyspäälikkö Päivi Nurmi 9.2.2024:

Janika Takatalon ym. tekemässä valtuustoaloitteessa (18.9.2023), vaaditaan tehtäväksi selvitys, joka liittyy kuntalaisaloitteeseen ”Kunnaneläinlääkäri Turkuun”. Kyseisen kuntalaisaloitteen on allekirjoittanut noin 3 800 henkilöä, joista valtaosa on turkulaisia. Aloitteeseen annettu vastaus tuodaan rakennus- ja lupalautakunnalle tiedoksi hallintosäännön 122 §:n mukaisesti 29.2.2024 kokoukseen.

Takatalon aloitteen mukaan lakisääteisenä toimintana toteutettavat pieneläinpäivystys ja peruseläinlääkäripalvelu (rokotukset ym.) eivät toimi Turussa optimaalisesti. Aloitteen mukaan sopimukset päivystävän yksityisen toimijan kanssa ovat kalliita ja kuntalainen maksaa lisäksi yksityiselle sopimusklinikalle isot maksut lemmikin päivystyksellisestä hoidosta. Tämä johtaa aloitteen mukaan siihen, että monet lemmikkieläinten omistajat saattavat joutua lykkäämään eläinten terveydenhuoltoa tai joutuvat jopa jättämään eläimen oireet täysin huomioimatta. Kunnaneläinlääkäri tai vastaava muu malli voisi aloitteen mukaan mahdollistaa sellaisen kustannustehokkaan vaihtoehdon lemmikinomistajille, jonka avulla voitaisiin edistää vastuullista eläintenpitoa sekä varmistaa, että mahdollisimman moni pystyisi tarjoamaan lemmikilleen sen ansaitsemaa asianmukaista huolenpitoa taloudellisista rajoitteista huolimatta.

Aloitteessa esitetään, että Turku laatii selvityksen siitä, mikä olisi paras ja kustannustehokkain malli lakisääteisen peruseläinlääkäripalvelun ja kiireellisen eläinlääkäriavun järjestämiseksi alueellaan. Selvityksen tulisi kattaa mallin ja hinnoittelun lisäksi realistinen tilannekuva eläinlääkärien rekrytointitilanteesta sekä mahdollisuuksista yhteistyöhön alueen muiden kuntien, järjestöjen ja esimerkiksi Varhan kanssa. Sen tulee myös selvittää vaihtoehtoja, joissa välttämätön ja kiireellinen apu turvattaisiin myös niiden henkilöiden lemmikeille, joilla ei ole varaa muutoin hoitoon.

Vastaus aloitteeseen:

Eläinlääkintähuoltolaissa määritellään järjestäjän eli yleensä kunnan vastuulle kuuluvat peruseläinlääkäripalvelut (14-kohtainen luettelo). Näihin palveluihin kuuluvat muun muassa rokotus, sairaan eläimen kliininen tutkimus, hoitotarpeen arviointi ja tavanomaisten näytteiden ottaminen sekä eläimen lopetus. Kunnan tulee huolehtia, että näitä järjestämisvastuuseen kuuluvia peruseläinlääkäripalveluja on saatavilla arkipäivisin ainakin virka-aikaan. Kunnan on järjestettävä kiireellinen eläinlääkäriapu (ns. päivystys) ympärivuorokautisesti eli myös virka-ajan ulkopuolella. Kiireellisellä eläinlääkäriavulla tarkoitetaan eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämää välitöntä arviointia ja hoitoa, jota ei voida siirtää il-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	67	26.02.2024	17	
Kaupunginvaltuusto	37	11.03.2024	11	

man sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetusta eläinsuojelullisin perustein.

Eläinlääkintähuoltolain mukaan kunta voi järjestää toiminnan itse tai ostaa palvelun yksityiseltä. Eläinlääkintähuoltolain mukaan kunnan järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen tulee olla saatavilla palvelujen käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen. Eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien alueella tarjoamat palvelut.

Edellä selostettu eläinlääkintähuoltolaki on hyväksytty mutta voimaantulosta säädetään erillisellä asetuksella. Kyseistä asetusta ei ole vielä annettu eli eläinlääkintähuoltolaki ei ole vielä voimassa uudessa muodossaan. Turun kaupungin ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista ruveta selvittämään eläinlääkäripalvelujen järjestämismahdollisuuksia nykyisen eläinlääkintähuoltolain mukaan, koska uusi laki tulee voimaan todennäköisesti kuluvan vuoden aikana.

Turussa eläinlääkintähuollon järjestäminen kuuluu ympäristöterveyden vastuulle. Eläinlääkintähuolto sisältää eläinsuojeluvalvonnan, eläinlääkäritoiminnan (praktiikka) sekä löytöeläinten ja haltuunotettujen eläinten tilapäiseen hoitoon liittyvät järjestelyt.

Turussa eläinsuojelu- ja eläintautivalvontaa hoitaa yksi valvontaeläinlääkäri. Toisen valvontaeläinlääkäriin viran perustaminen on esitetty vuoden 2024 henkilöstösuunnitelmassa. Lounais-Suomen aluehallintovirasto maksaa valvontaeläinlääkärien palkkakustannukset. Turun kaupungilla ei ole tällä hetkellä omaa virkasuhteista, praktiikkaa tekevää kaupungineläinlääkärää. Löytöeläinten ja haltuunotettujen eläinten tilapäinen hoito järjestetään tällä hetkellä kaupungin omassa eläinhoitolassa.

Tällä hetkellä virka-ajan ulkopuoliset pieneläinpäivystyspalvelut järjestetään Turun kaupungin sekä Liedon, Raision, Salon ja Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueilla seutuhankintana yksityiseltä eläinlääkäriklinalta (Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy). Nykyinen sopimus on voimassa 31.12.2024 saakka. Tuotantoeläinten (ns. hyötyeläimet) päivystyspalvelut Turku ostaa Liedon kaupungilta ja nykyinen sopimus on voimassa 31.12.2026 saakka. Lisäksi Turulla on toistaiseksi voimassa oleva sopimus virka-ajan päivystyspalveluiden järjestämisestä muutaman eläinlääkäriklinikan kanssa.

Turku ja edellä mainittujen kaupunkien yhteistoiminta-alueet ovat yhdessä selvittäneet syksystä 2023 alkaen mahdollisia vaihtoehtoja erityisesti kiireellisen eläinlääkäriavun (päivystyspalvelut) järjestämiseksi aloitteen edellyttämällä tavalla. Selvityksen alla on erityisesti, millä keinoin olisi mahdollista järjestää lakisääteiset palvelut niin, että ne olisivat sekä veronmaksajien että palvelujen käyttäjien kannalta kohtuuhintaiset. Asiassa on huomionarvoista, että eläinlääkintähuoltoa koskevassa lainsäädännössä on jo vuosikymmeniä ollut kantavana ajatuksena, että eläinten sairauksien aiheuttamat kustannukset eivät lähtökohtaisesti voi olla yhteiskunnan maksettavia vaan eläinten pitäminen luonnollisesti aiheuttaa kustannuksia omistajalleen.

Kaupunginvaltuusto on vuoden 2024 talousarviosta päättäessään samalla asettanut ympäristöterveydelle veloitteen selvittää eläinlääkintähuollon palvelujen nykyistä parempaa järjestämistä. Talousarviolauseke on kirjattu seuraavalla tavalla:

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	67	26.02.2024	17	
Kaupunginvaltuusto	37	11.03.2024	11	

Kehitämme lakisääteisiä virka- ja päivystysaikana järjestettäviä pieneläinlääkäripalveluita siten, että uudelleen järjestämisellä varmistamme palveluiden riittävän saavutettavuuden. Eläinlääkäripalveluita kehitämme yhdessä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa. Varmistamme, että perustoitmenpiteet (kuten sektio, rokotukset, sirutus, terveydentilan arviointi, pienet kliiniset toimenpiteet ja erityisesti eutanasia) ovat kotitalouksien saavutettavissa kohtuullisella vasteajalla ja hinnalla. Näin varmistamme, ettei eläinsuojelun tila heikkene.

Edellä mainitut kunnat ovat jo käyneet vuoropuhelua sekä alueen yksityisten toimijoiden että eläinlääkäripraktiikkaa tekevien kunnaneläinlääkärien kanssa yhteistyönä tehtävän päivystyksen järjestämisen mahdollisuuksista. Samoin neuvotteluja yhteistyön lisäämisestä on pidetty Turun eläinsuojeluyhdistyksen kanssa. Jo nyt on selvää, että talousarviolausekkeen toteutusta hankaloittaa merkittävästi toisaalta maanlaajuinen eläinlääkäripula ja toisaalta paikallinen yksityisen palvelutarjonnan todellisen kilpailun puuttuminen.

Tässä samassa yhteydessä tulee ratkaistavaksi, onko Turkuun tarkoituksenmukaista kokonaisuus huomioon ottaen perustaa praktiikkaa tekevän kunnaneläinlääkärin virka. Yllä mainitun talousarviolausekkeen selvitys toteutetaan annetun aikataulun mukaisesti kesäkuun 2024 loppuun mennessä. Selvityksestä tuloksista raportoidaan valtuustoa talousarvion raportoinnin yhteydessä.

Oheismateriaali 1	Valtuutettu Janika Takatalon ym. aloite: Kunnaneläinlääkäri Turkuun- aloitteen mukainen selvitys
-------------------	--

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan vastauksen tiedoksi ja aloitteen käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kv § 37

Oheismateriaali 1	Valtuutettu Janika Takatalon ym. aloite: Kunnaneläinlääkäri Turkuun- aloitteen mukainen selvitys
-------------------	--

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan vastauksen tiedoksi ja aloitteen käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

tied Takatalo Janika